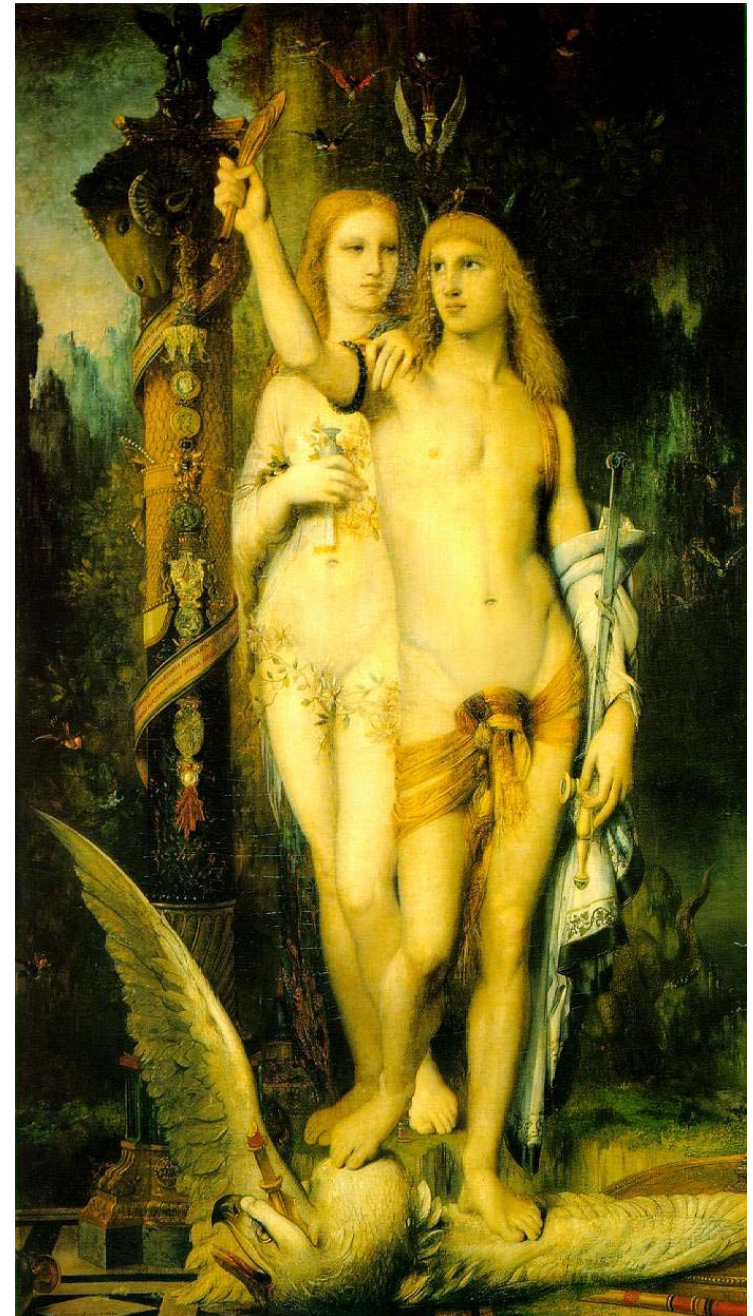

A tudás új forrásai

Csepeli György

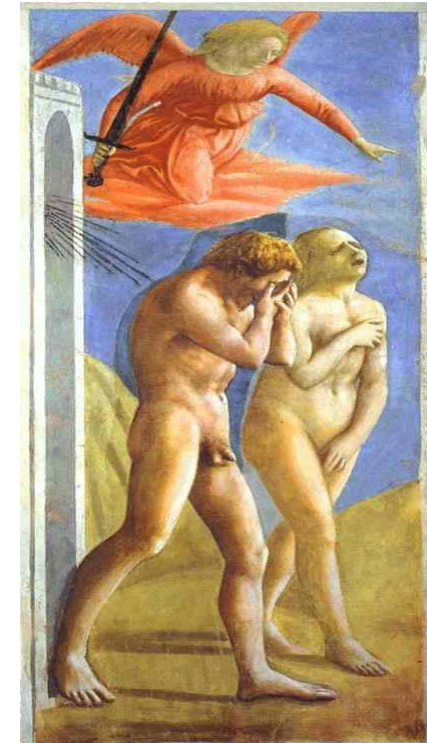
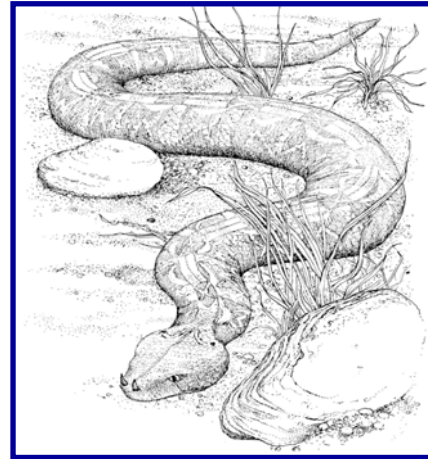
Szeged, 2006. július 7.

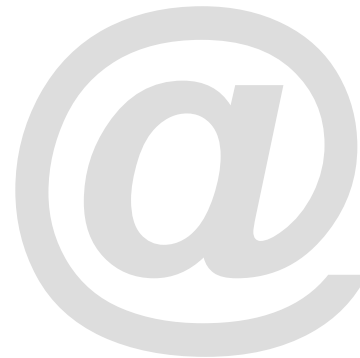
„Az eredendő bit”

Atomok
(analóg világ)

Bitek
(digitális világ)

Az atomok és a bitek

Út	Kábel, rádióhullám
Fizikai tér	Elektronikus tér
Autók, gyalogosok	Számítógép, laptop, PDA
Üzemanyag	Elektromosság
Vezetők, utasok	Felhasználók, alkalmazók
Tervezők	Fejlesztő mérnökök
Építők	Szoftverfejlesztők
Karbantartók	Webmesterek
Célállomások	Portálok
Indulás/érkezés (utazás)	Letöltés, feltöltés
Találkozási pontok	Tranzakciók
Mozgási akadályok	Technikai akadályok, sérülékenység
Kereszteződések	Hálózatiság
Fegyelmezett mozgás	Káosz
Rablók	Hackerek
Rendőrök	Megfigyelők, ellenőrök
Közlekedés-politika	Információs társadalom politika

Humán-elektronikus környezet

Humán interaktív tér, ahol minden számítógép által közvetített kommunikáció zajlik, a világháló tere.

Végtelen számú kapcsolati lehetőség, végtelen mennyiségű információ.

Csevegés

Levelezés

Információkeresés

Kutatás

Játszás

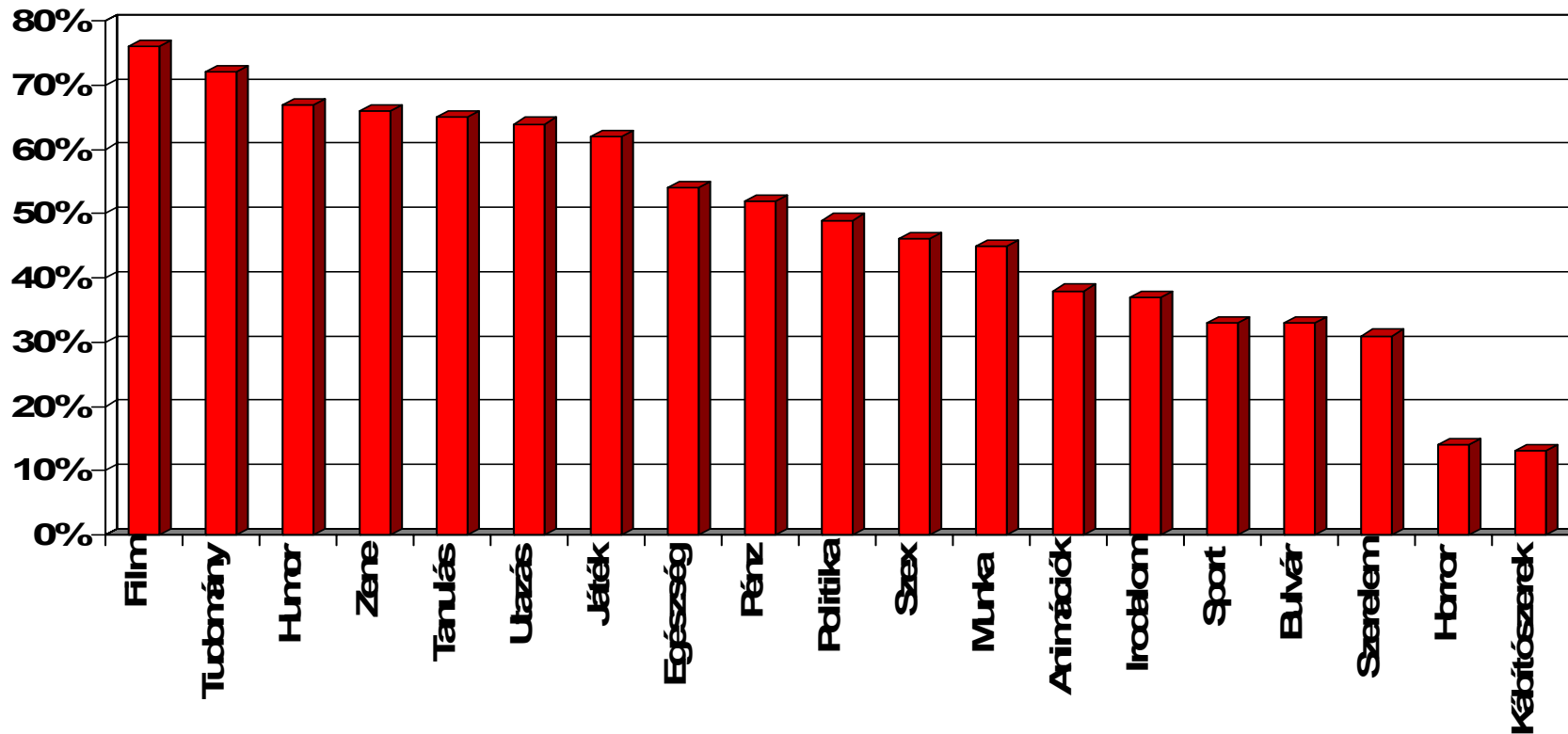
Szórakozás

Munkavégzés

Kereskedés

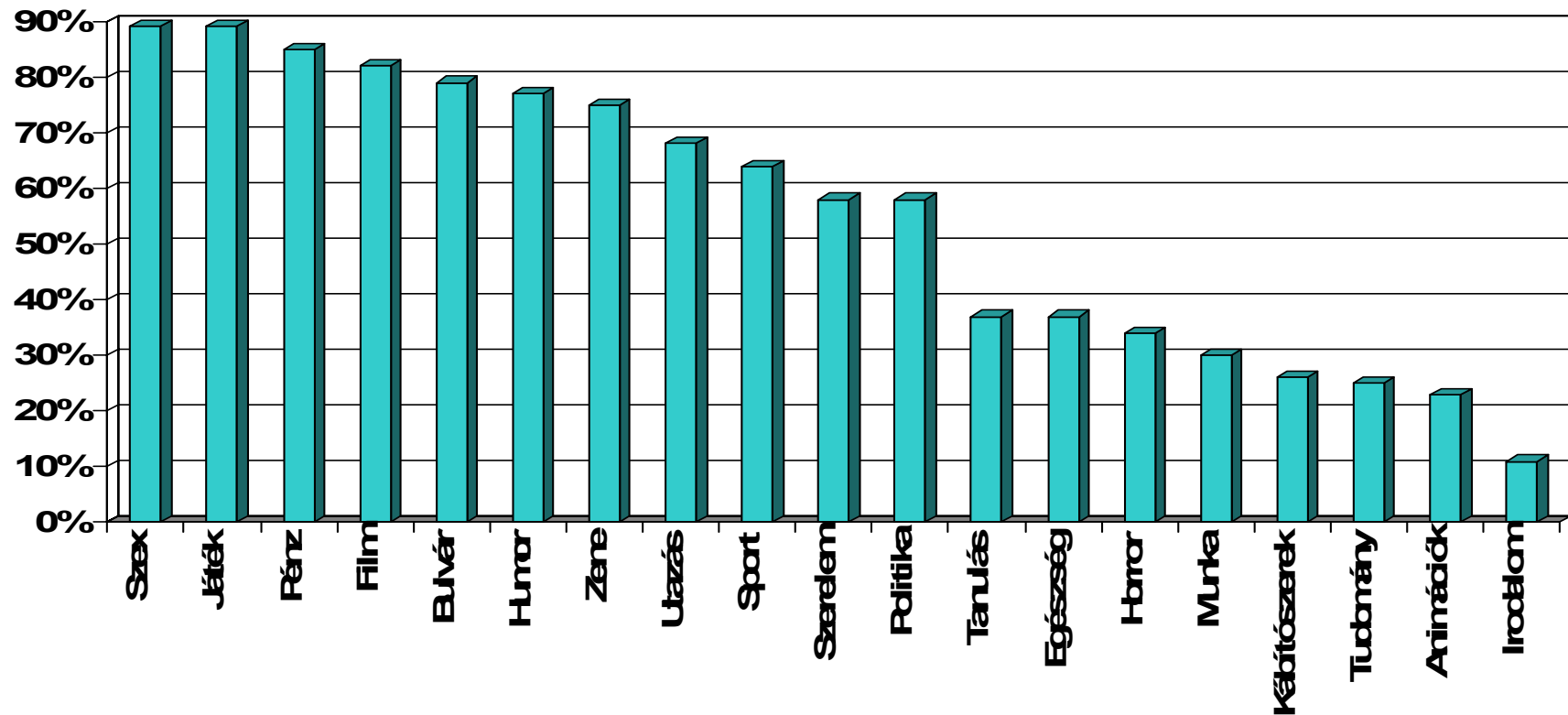
„Azt találtuk, hogy a távolság arányos a hálózatban lévő csomópontok számának logaritmusával. Azaz, ha d -vel jelöljük a web N oldala között két oldal távolságát, akkor ezt a távolságot leírja a $d = 0,35 + 2 \log N$ egyenlet, ahol $\log N$ jelöli az N tízes alapú logaritmusát.” (Albert-László Barabási, Behálózva MK, 2003. 51.p.)

Milyen témákban használja az internetet?

Forrás: NRC 2003.

Ön szerint milyen témák érdeklik az internetzőket?

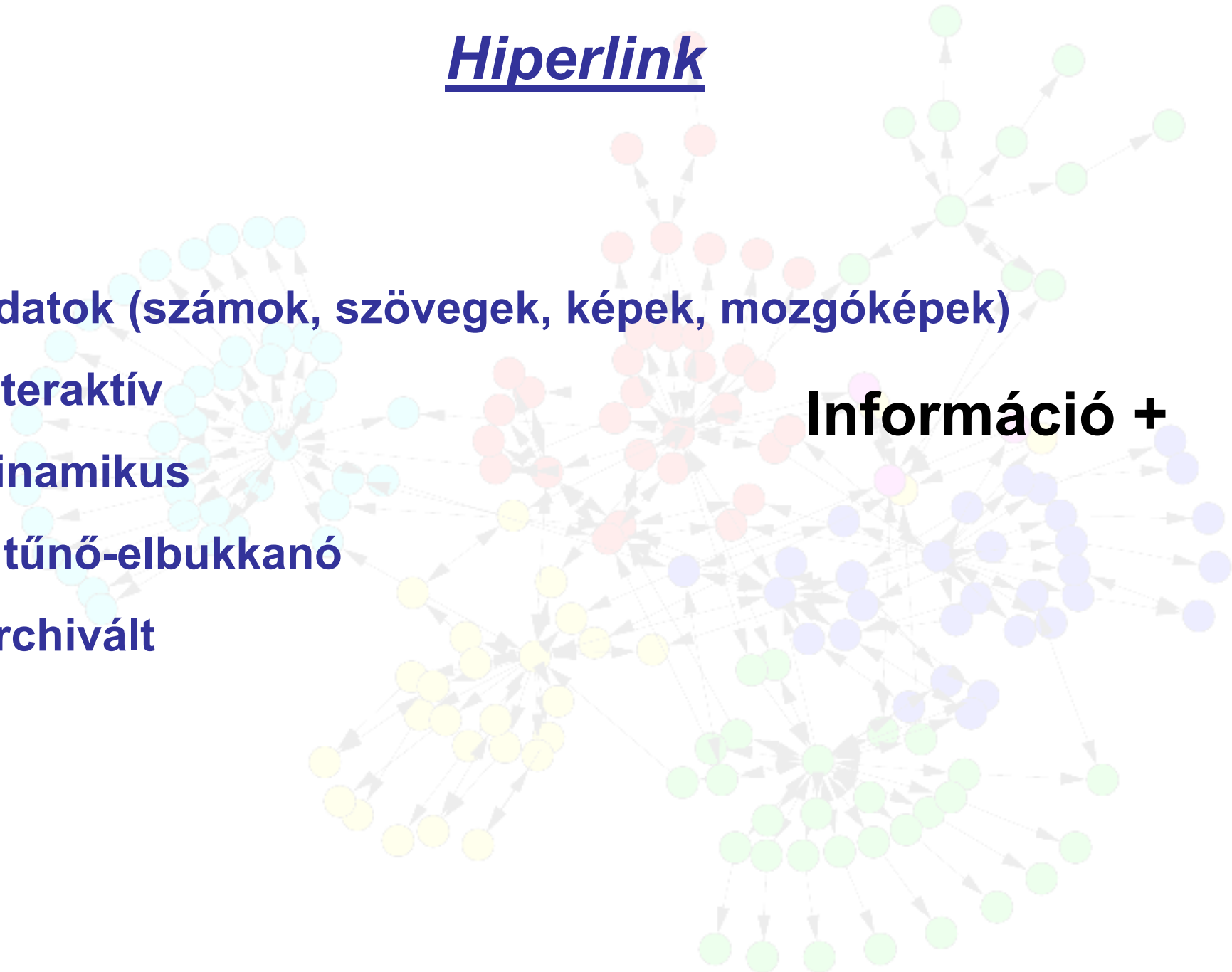

Forrás: NRC 2003.

Hiperlink

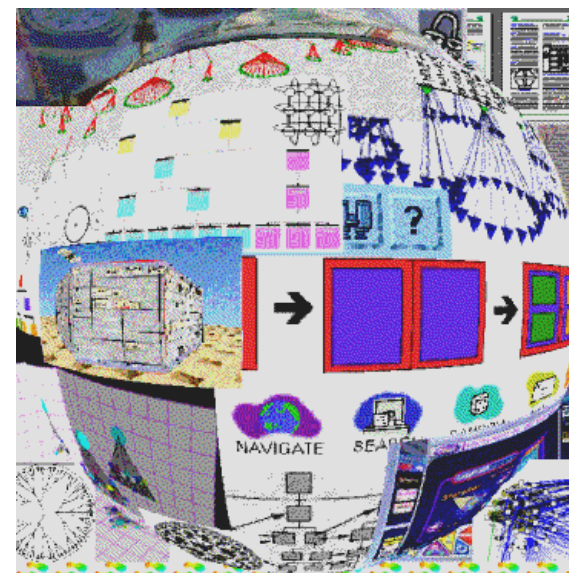
- Adatok (számok, szövegek, képek, mozgóképek)
- Interaktív
- Dinamikus
- Eltűnő-elbukkanó
- Archivált

Információ +

Kibertér

- Elektronikus kommunikáció tere
- Földrajzi irrelevancia
- Hiányzik a központi perspektíva
- Modalitások egymásba játszása (hypertext)
- Változó szempontok alapján létrehozott hierarchiák
- Asszociatív indexálás
- Végtelen számú kapcsolatok
- Átláthatatlanság
- Határtalanság
- Megmaradás (www.internetarchive.org)
- Kollektivitás

Közlekedés a kibertérben

- Káosz és rend
- Keresőmotorok
- Visszakereshetőség
- Logidentitás
- Keresés
- Navigálás
- Barangolás
- Névtelenség
- Álarcoosság
- Gyorsaság
- Mozgékonyaság
- Hálózatiság
- Zajosság, sérülékenység

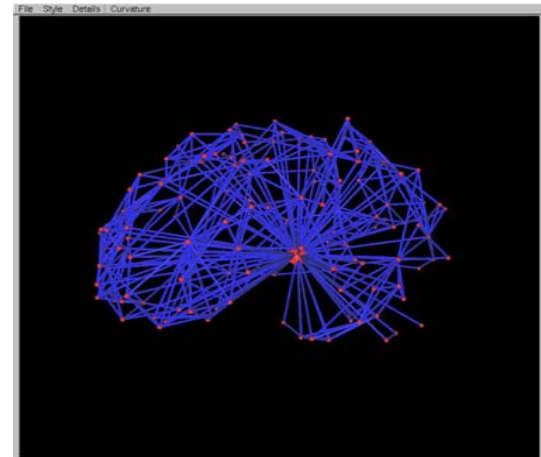
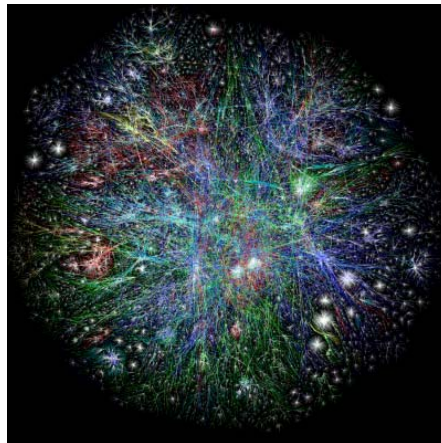
Web 1.0 és Web 2.0

Mp3	File-cserélők: Skype, Kazaa, eMule, Bittorrent
DoubleClick	Google AdSense
Britannica online	Wikipedia
Személyes weblog	Blog
Nyilvánosságra hozatal	Részvétel
Hirdetés	eBay, Amazon
Tartalom-kezelés	Hozzáadódás
Virtuális csoport	WiW
Központ	Periféria

Wiki-tudás

- Megosztás
- Az erők megsokszorozódása
- Kollektív intelligencia
- Kollektív tartalomfejlesztés (a felhasználók társfejlesztők)
- Hiperlink bevésődése (minél többszöri ismétlés, annál organikusabb kapcsolat).
- Az adatok gyűjtésére és kezelésére alkalmas szoftvernek nincs sok haszna. Valójában a szoftver értéke az adatok dinamizálására való képességével arányos.
- Minél többen és minél többször használják, az adott alkalmazás annál értékeesebb.

Üzlet, politika, társadalom

- Google
- A felhasználók hozzájárulásaiból származó hálózati hatások adják a web 2.0 fejlesztések üzleti értékét.
- Új döntési erő (új közvélemény).
- Valóságos adatok, valóságos időben.
- Adatbányászat

A blogolás

A web 2.0 legkelendőbb terméke a blogtér.

Napló + reagálások + visszajelzések.

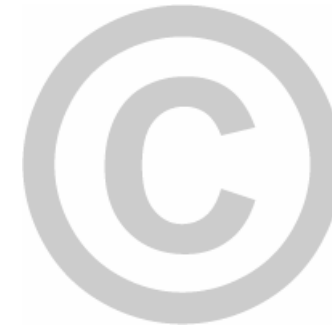
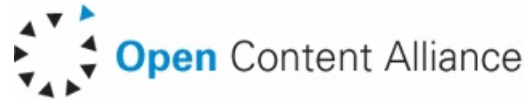
Közösséget szervező weblog.

Nem egyszerűen egymással kommunikáló személyek együttese, hanem múlttal rendelkező közösség (visszakereshetőség).

Új Alexandriai könyvtár

- Brewster Kahle (1996-tól máig mintegy 55 milliárd oldal tárolása).
- Internet Archive
- Open Content Alliance
- Creative Commons
- A copyright szabályok érvénytelensége
- A szerző eltűnése

Új népművészet?

Kultúra: tárgyi és szellemi környezet kollektív megalkotása

- **Gemeinschaftsgut**
- **Das Volk dichtet (Grimm)**
- **Variálódás, egyéni hozzájárulás**
- **Gesetz der Selbstberichtigung**
- **Hagyomány**

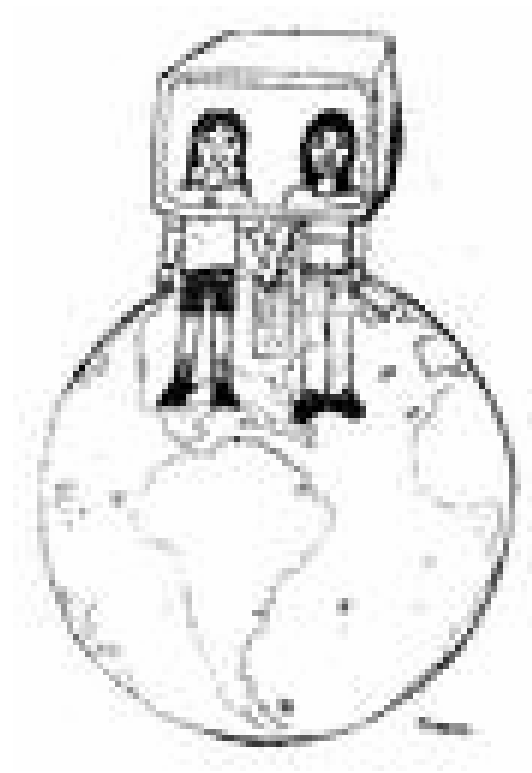
A varázslás

előkészületek	átadás
próbatétel	megmutatás
kikérdezés	készítés
kegyelem és szabadság	eladás
megosztás	találás
egyéb kérés	megjelenés
elpusztítási kísérlet	elnyelés
viaskodás	elrablás
csereajánlat	szolgálat felajánlás

Glokalizáció

- Határtalanság
- Végtelen számú kapcsolatok lehetősége
- Változékony lehatárolás
- Web-identitás

Köszönöm a figyelmet!